

ЗАДОРЖНА-КНЯГНИЦЬКА Л.В., НЕТРЕБА М.М., БОДИК О.П.

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Маріупольський державний університет

Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П.

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Навчальний посібник

Одеса
КУПРІЄНКО СВ
2022

УДК [378.1+378.22] (075.8)

З 15

*Навчальний посібник Затверджено до друку:
Вченою Радою Маріупольського державного університету
(протокол № 11 від 10 травня 2022 року)*

Рецензенти:

Бурчак С. О. – доктор педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

Цибулько Л. Г. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувачка кафедри педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

З 15 **Задорожна-Княгницька Л.В., Нетреба М.М., Бодик О.П.**

Педагогіка вищої школи: навчальний посібник /
Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик – Одеса:
КУПРІЄНКО СВ, 2022. – 309 с. : рис., табл.
ISBN 978-617-7880-31-7

У посібнику розглядається зміст навчального курсу «Педагогіка вищої школи», висвітлюються ключові питання організації освітнього процесу в закладах вищої освіти з позицій студентоцентрованого навчання, подається сучасне трактування проблематики, що розглядається. Посібник містить методичне забезпечення: навчальну програму, курс лекцій, зміст семінарсько-практичних занять, завдання для самостійної й індивідуальної роботи, тематику індивідуальних навчально-дослідних завдань та методичні рекомендації щодо їх виконання, питання до поточного, підсумкового й самоконтролю, глосарій.

Видання побудоване за вимогами ЄКТС організації навчання й адресоване здобувачам вищої освіти ступеня магістра, аспірантам і науково-педагогічним працівникам.

УДК [378.1+378.22] (075.8)

DOI: 10.30888/978-617-7880-31-7.2022

© Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П., 2022

© Купрієнко С.В., загальне оформлення 2022

ISBN 978-617-7880-31-7

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»	9
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС	16
ТЕМА 1. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК НАУКА (Предмет, функції та завдання педагогіки вищої школи. Методологічні категорії педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Структура освіти в Україні).....	16
ТЕМА 2. УНІВЕРСИТЕТ ЯК ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ (Система вищої освіти України. Університет у системі вищої освіти України).....	26
ТЕМА 3. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Історичні передумови виникнення університетської освіти. Перші європейські університети. Становлення та розвиток вітчизняної університетської освіти).....	34
ТЕМА 4. ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ. ЗМІСТ ОСВІТИ (Поняття про дидактику вищої школи. Моделі освіти. Зміст освіти у вищій школі).....	49
ТЕМА 5. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Поняття і структура педагогічного процесу. Основні завдання педагогічного процесу у закладі вищої освіти. Закономірності і принципи педагогічного процесу. Основні етапи педагогічного процесу).....	69
ТЕМА 6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Поняття методу навчання. Класифікація методів навчання у вищій школі. Традиційні методи навчання. Активні методи навчання у вищій школі)	85
ТЕМА 7. ЛЕКЦІЯ ЯК ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Поняття та основні функції лекції у закладі вищої освіти. Види лекцій. Основні етапи підготовки до лекційного заняття)	129

ТЕМА 8. СЕМІНАРСЬКІ, ЛАБОРАТОРНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Семінарські заняття як форма взаємодії учасників освітнього процесу. Лабораторні та практичні заняття. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти).....	141
ТЕМА 9. ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ (Викладач закладу вищої освіти як організатор освітнього процесу. Теоретико-методологічні проблеми культури педагогічного спілкування).....	204
ТЕМА 10. СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ (Характеристика студента як об'єкта / суб'єкта освітньої діяльності. Роль закладу вищої освіти у процесі соціалізації особистості майбутнього фахівця. Адаптація здобувача вищої освіти до навчання в освітньому закладі, її види й умови ефективності. Типологічні особливості сучасних здобувачів вищої освіти. Чинники розвитку особистості майбутнього фахівця (студентська група, інститут кураторства, студентське самоврядування)	216
ПРАКТИКУМ ІЗ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ	259
Плани семінарських занять	259
Теми, що виносяться на самостійне опрацювання	267
Педагогічні ситуації для аналізу та дискусії	281
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	287
ДОДАТКОВЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	293
Глосарій навчальної дисципліни	293
Тестові завдання для самоконтролю	303

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Азатьян В. І. «Круглий стіл» як один із активних методів навчання в процесі викладання іноземної мови для студентів-медиків. *Науковий вісник Льотної академії*. Серія : Педагогічні науки. 2018. Вип. 4. С. 281-285.
2. Азимов Э. Г., Щукин А. Н. Новый словарь методических терминов и понятий (теория и практика обучения языкам). Москва: Издательство ИКАР, 2009. 448 с.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. Історія. Теорія. К., 2002. 234 с.
4. Андрущенко В. П. Стратегія для освіти (за матеріалами звіту відділу філософії та прогнозування розвитку освіти Інституту вищої освіти АПН України, черв. 2006 р.). *Вища освіта України*. 2006. № 3. С. 5–9.
5. Болонський процес у фактах і документах / Упорядники Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабич Г.І. Київ-Тернопіль: Видаництво ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2003. 52 с.
6. Болонський процес: Нормативно-правові документи / Уклад. З.І. Тимошенко; Європейський ун-т . К. : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. 345 с.
7. Болонський процес: Нормативно-правові документи. Уклад. / Тимошенко З. І. та ін. К., 2004. 122 с.
8. Васянович Г. П. Педагогічна етика: навч. посіб. Київ, Альмамастер, 2011. 254 с.
9. Вербець В. В., Субот О. А., Христюк Т. А. Соціологія : навч. посібник. Київ: КОНДОР, 2009. 550 с.
10. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 566 с.
11. Вища освіта в контексті національної стратегії розвитку освіттив Україні на 2012-2021 роки. *Вища школа*. 2012, №3. С.7.
12. Вища освіта і Болонський процес: Навчальний посібник / за редакцією В.Г. Кременя. Авт. кол.: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І. І. Бабин. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2004. 384 с.
13. Вища освіта України: методологічні та соціально-виховні проблеми модернізації : монографія / за заг. ред. В. П. Андрущенка, М. І. Михальченка, В. Г. Кременя. Київ, 2002. 440 с.
14. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. К., 2003. 265 с.
15. Волошина О. В. Педагогіка інновацій у вищій школі: навч.-метод. посібник. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2014. С. 41-42.
16. Гладуш В. А., Лисенко Г. І. Педагогіка вищої школи : теорія, практика, історія: навч. посіб. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.
17. Глосарій основних термінів із навчання та підготовки кадрів для роботи / под. ред. Д. Розас, В. Корбанезе. Турин, 2006. 74 с.

18. Глоссарий современного образования / под общ. ред. Е. Ю. Усик ; сост. В. И. Астахова. Харьков, 2014. 532 с.
19. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. С. 262.
20. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
21. Гончаренко С. У. Педагогічні закони, закономірності, принципи. Сучасне тлумачення. Рівне, 2012. 192 с.
22. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Рівне, Либідь. 2011. 552 с.
23. Дацків О. П. Використання прийомів драматизації на заняттях з іноземної мови у педагогічному ВНЗ. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 141. С. 54-57.
24. Діалектика вищої освіти: трансформація від декларації до реалізації: Навч. посібник / Головка В. О., Гримблат С. О., Барановський Д. І., Кузьмін Б. М., Приходько Ю. О., Хохлов А. М., Пасічник В. А., Капієцький В. Ф. Харків: Еспада, 2009. 304 с.
25. Діденко Н. Г., Гармаш С. А. Методика викладання у вищій школі і Болонський процес: навчально-методичний посібник. Донецьк: ДонДУУ, 2009. 147 с.
26. Дубасенюк О.А., Самойленко О.А. Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих): навч.-метод. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. С. 13-14.
27. Енциклопедія освіти / голов. ред. В. Г. Кремень. Київ, Юрінком Інтер. 2008. 1040 с.
28. Зайченко І.В. Педагогіка: підруч. / 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Вид-во Ліра-К, 2016. 456 с.
29. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир, 2011. 444 с.
30. Інноваційні педагогічні технології: посібник / За ред. О.І. Огієнко; Авт. кол.: О.І. Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С.Красильник, А.О.Мільто, Ю.А.Радченко, К.В.Годлевська, Ю.М.Кобю. К.: Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2015. 314 с
31. Інтерактивні методи навчання : навч. посіб. / За заг. ред. П. Шевчука і П. Фенриха. Щецин : Вид-во WSAP, 2005. 170 с.
32. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с.
33. Каменська Ю. О., Малихіна В. О. Зміст діяльності куратора. URL: <https://core.ac.uk/download/11337189.pdf>
34. Капанжи С. О. Вебінар як форма проведення навчального заняття. URL: <https://vseosvita.ua/library/vebinar-ak-forma-provedenna-navcalnogo-zanatta-182487.html>.

35. Класифікатор професій із змінами, затв. Наказом М-ва екон. розвитку і торгівлі України від 2.09.2015 № 1084. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_kls/op_dk003_2016.htm.
36. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи: посіб. для магістрів. Київ: Вид. Паливода А. В., 2008. 134 с.
37. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / за заг. ред. О. В. Овчарук. Київ, 2004. 112 с.
38. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови (Communicative methods and materials) / перекл. і адапт. Л. В. Биркун. Oxford : Oxford University Press, 1998. 49 с.
39. Креативні методи навчання в кредитно-модульній системі організації навчального процесу : навч.-метод. посібник / За загальною редакцією проф. С. М. Гончарова. Рівне : НУВГП, 2007. 116 с.
40. Кремень В. Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати: монографія. Київ: Грамота, 2005. 448 с.
41. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ, 2009. 520 с.
42. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 486 с.
43. Курлянд З. Н. та ін. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / За ред. З. Н. Курлянд. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 495 с.
44. Любар О.О. та ін. Історія української школи і педагогіки: Навч. посіб. / За ред. О.О.Любара. К., КОО, 2003. 234 с.
45. Малихін О. В., Павленко І. Г., Лаврентьєва О. О., Матукова Г. І. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Київ : КНТ, 2014. 272 с.
46. Мартинець Л. А. Сучасні моделі освіти : навч.-метод. посіб. / 2-е вид., доповн. та переробл. Донецьк: ДонНУ, 2015. 104 с.
47. Мачинська Н. І., Стельмах С. С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навч.-метод. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с.
48. Михайличенко М. В., Рудик Я. М. Освітні технології : навчальний посібник. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
49. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
50. Національна рамка кваліфікацій : Національне агентство кваліфікацій : веб-сайт. URL: <https://nqa.gov.ua/national-qualification-frame/>
51. Національна рамка кваліфікацій : додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341. URL: <http://www.mim.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/НРК.pdf>.
52. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : схвалено Указом Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#n10>.
53. Національний класифікатор України. Класифікатор професій (ДК 003:2010) : затв. наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

54. Національний освітній глосарій: вища освіта / за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ, 2014. 100 с.
55. Немченко С. Г., Голік О. Б., Лебідь О. В. Педагогіка вищої школи : підруч. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. 534 с.
56. Нечепоренко Л. С. Педагогічна майстерність : монографія. Харків, 2009. 276 с.
57. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
58. Особистісно орієнтовані технології навчання і виховання у вищих навчальних закладах : кол. монографія / за заг. ред. В. П. Андрущенко, В. І. Лугового. Київ, 2008. 256 с.
59. Поперечна Л. А. Навчальний посібник. Українська бібліотечна енциклопедія: наук. проект. Київ : Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого, 2018. URL: <https://ube.nlu.org.ua/article/>
60. Практична педагогіка виховання / За ред. М.Ю.Красовицького. Київ-Івано-Франківськ: Плай, 2000. 218 с.
61. Про вищу освіту : Закон України від 1 лип. 2014 р. № 1556-VII. *Голос України*. 2014. 6 серпня (№ 148). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
62. Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : Наказ МОН № 665 від 01.06.13 р. URL: <http://osvita.ua/legislation/other/37302/>
63. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
64. Про освіту : Закон України від 05 верес. 2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 вересня (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
65. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172145.html
66. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
67. Про порядок створення, реорганізації та ліквідації навчально-виховних закладів : Постанова Кабінету Міністрів України від 5.04.1994 р. № 228. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=228-94-%EF>.
68. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). URL: https://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf
69. Психологія особистості: словн.-довід. / за ред. П. П. Горностая, Т. М. Титаренко. Київ, 2001. 320 с.

70. Рашкевич Ю. М. Кваліфікація: як ми її розуміємо? *Вища освіта* : аналіт.-проф. портал про вищу освіту в Україні і за кордоном. URL: <http://vnz.org.ua/statti/1782-kvalifikatsija-jak-my-yiyi-rozumiamo>
71. Рекомендації Європарламенту і Ради Європи від 23 квітня 2008 р. щодо запровадження Європейської рамки кваліфікації впродовж життя. URL: <http://www.ruk-ex.europa.eu/Lexukiser/Lexrisekv.do?uri>.
72. Сергеева Л. М., Пашенко О. В., Купрієвич В. О. Проведення семінару-практикуму в системі підвищення кваліфікації: методичні рекомендації. Луцьк : КП ІАЦ «Волиньенергософт», 2019. 92 с.
73. Сидоренко О., Чуба В. Ситуаційна методика навчання : теорія і практика. Київ : Центр інновацій та розвитку, 2001. 256 с.
74. Сисоєва С. О. Творчий розвиток фахівців в умовах магістратури: монографія. К., 2014. 400 с.
75. Січкарук О. І. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посібник. Київ : Таксон, 2006. 88 с.
76. Скрипник М. І. Інтерактивні технології в післядипломному навчанні : довідник. Київ : ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 2013. 205 с.
77. Сорочан Т. М., Скрипник М. І. Технології професійного розвитку педагогів: методичний поради́ник / навч.-метод. посіб. Київ: ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», 2016. 231 с.
78. Сташко Ж. Міжпредметні зв'язки як педагогічна категорія. Теоретичні аспекти. URL: <http://www.osvitaua.com/2018/07/65675/>
79. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 120 с.
80. Стрельников В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник. Полтава: ПУЕТ, 2013. 309 с.
81. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти / за наук. ред. Є. Р. Чернишової. Київ, 2014. 230 с.
82. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ: Кондор, 2011. С. 123.
83. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Київ: Академвидав, 2014. 456 с.
84. Хилько Є. Є. Вплив активних методів навчання на формування позитивної мотивації студентів у процесі фахової підготовки майбутніх бакалаврів соціальної педагогіки. *Вісник Національного університету оборони України*. 2011. №3 (22). С. 86.
85. Хоружа Л. Л. Педагогічна деонтологія: навч.- метод, посіб. Київ, 2008. 96 с.
86. Шевчук М. О. Синектика як метод активізації творчого мислення студентів. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. Психолого-педагогічні науки. 2012. № 1. С. 112. (111-114)
87. Ястремська О. М., Сиваш Ю. М. Синектика як метод активізації творчого мислення персоналу. *Проблеми економіки*. 2014. №2. С. 220. (219-223)
88. Bologna Working Group. *A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area*. Bologna Working Group Report on Qualifications Frameworks (Copenhagen, Danish Ministry of Science, Technology and

- Innovation). URL:
[http://ecahe.eu/w/images/7/76/A Framework for Qualifications for the European Higher Education Area.pdf](http://ecahe.eu/w/images/7/76/A_Framework_for_Qualifications_for_the_European_Higher_Education_Area.pdf).
89. Findley Charles A. Collaborative Networked Learning : On-line Facilitation and Software Support, Digital Equipment Corporation. Burlington, MA : Digital Equipment Corporation, 1988. URL: [https://archive.org/details/Collaborative Networked Learning Project-Digital Equipment Corporation/Collaborative Networked Learning Offline An Implementers Guide](https://archive.org/details/Collaborative_Networked_Learning_Project-Digital_Equipment_Corporation/Collaborative_Networked_Learning_Offline_An_Implementers_Guide)
90. Goodyear P., Banks S., Hodgson V. and McConnell D. (eds). Advances in Research on Networked Learning. London : Kluwer Academic Publishers, 2004. 248 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=A20QBwAAQBAJ&dq=Peter+Goodyear&hl=uk>
91. Gregg C. I. Because wisdom cant be told. In: McNair M.P. (Ed.) and Hersum A.C. The case method at the Harvard Business School. New York : McGraw-Hill, 1954. P. 6.
92. International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): Structure, group definitions and correspondence tables. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_172572.pdf
93. McConnell D., Lally V., Banks S. *Theory and Design of Distributed Networked Learning Communities*, in Banks S., Goodyear P., Hodgson V., Jones C., Lally V., McConnell D., Steeples C. (Eds). Proceedings of the Fourth International Conference on Networked Learning. Lancaster : Lancaster University & University of Sheffield, 2004. Pp. 283–290.
94. Pickles M. University opens without any teachers. BBC News. 2016. 26 October. URL: <https://www.bbc.com/news/business-37694248>
95. Salmon G. Changing Learning Environments. Association of Learning Technology (ALT) Conference. 2001. URL: <http://www1.atimod.com/?tm=1&subid4=1629550000.0288560000&kw=Learning+Management+System&KW1=Digital%20Learning%20Resources&KW2=Distance%20Learning%20System&KW3=Online%20Student%20Registration%20Software&searchbox=0&domainname=0&backfill=0>
96. Tuning educational structures in Europe, TUNING. URL: www.unideusto.org/tuningeu

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Автори:

Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 15,4
Тираж 300 пр. Зам. №uch21-у1.

Видано:

КУПРІЄНКО СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

А/С 38, Одеса, 65001

e-mail: orgcom@sworld.education

www.sworld.education

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК-4298

*Видавець не несе відповідальності за достовірність
інформації, яка надана у навчальному посібнику*

ФОП Москвін А.А. Цифрова друкарня “Сору-Art”
м. Запоріжжя

ISBN 978-6-177880-31-7

